

دانشکده الهیات و معارف اهل بیت علیهم السلام
گروه فلسفه و کلام اسلامی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

دانشگاه اصفهان

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس رشته فلسفه و کلام اسلامی

کارشناسی ارشد

دانشکده الهیات و معارف اهل بیت علیهم السلام

مصوب نود و پنجمین جلسه شورای دانشگاه

مورخ ۹۸/۱۰/۱۵

دانشکده الهیات و معارف اهل بیت علیهم السلام
گروه فلسفه و کلام اسلامی

دانشگاه اصفهان

دانشکده الهیات و معارف اهل بیت علیهم السلام
گروه فلسفه و کلام اسلامی

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس

کارشناسی ارشد رشته‌ی

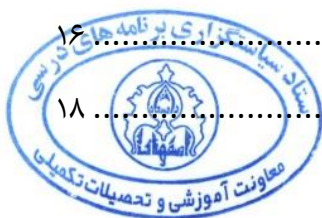
فلسفه و کلام اسلامی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۴.....	فصل اول
۴.....	مشخصات کلی برنامه درسی رشته فلسفه و کلام اسلامی
۵.....	۱- مقدمه :
۵.....	۲-هدف رشته
۵.....	۳-اهمیت و ضرورت
۶.....	۴- نقش و توانایی و شایستگی دانش آموختگان
۶.....	۵- تعداد و نوع واحدهای درسی
۷.....	فصل دوم
۷.....	جدول عناوین و مشخصات دروس رشته فلسفه و کلام اسلامی
۸.....	جدول ۱: جدول دروس کارشناسی ارشد رشته فلسفه و کلام اسلامی
۸.....	جدول ۲: دروس تخصصی کارشناسی ارشد رشته فلسفه و کلام اسلامی
۹.....	جدول ۳: دروس اختیاری کارشناسی ارشد رشته فلسفه و کلام اسلامی
۱۰.....	جدول ۴: دروس جبرانی کارشناسی ارشد رشته فلسفه و کلام اسلامی
۱۱.....	فصل سوم
۱۱.....	ویژگیهای هریک از دروس (هدف و سرفصل دروس)
۱۲.....	فلسفه ی سینیوی ۱
۱۴.....	فلسفه ی اشراق ۱
۱۶.....	فلسفه ی ملاصدرا: هستی شناسی
۱۸.....	فلسفه ی ملاصدرا: خدا شناسی

- ۲۰ فلسفه ی ملاصدرا: علم النفس و آخرت شناسی
- ۲۲ تاریخ علم کلام و فرق و نحل اسلامی
- ۲۴ کلام امامیه ۱
- ۲۶ کلام امامیه ۲
- ۲۸ مسائل جدید کلامی
- ۳۰ روش تحقیق پیشرفته
- ۳۲ فلسفه ی سینوی ۲
- ۳۴ فلسفه ی اشراق ۲
- ۳۶ منطق سینوی
- ۳۸ فلسفه ی غرب ۱
- ۴۰ فلسفه ی غرب ۲
- ۴۲ زبان تخصصی ۱
- ۴۴ زبان تخصصی ۲
- ۴۷ فلسفه دین
- ۴۹ منطق جدید
- ۵۱ استنباطهای فلسفی و کلامی از آیات و روایات
- ۵۳ عرفان اسلامی
- ۵۵ کلام معتزله و اشاعره
- ۵۷ الهیات در نهج البلاغه
- ۵۹ علت بازنگری برنامه درسی :
- ۶۰ ۱- جدول تطبیقی دروس تخصصی
- ۶۲ ۲- جدول تطبیقی دروس اختیاری

دانشکده الهیات و معارف اهل بیت علیهم السلام
گروه فلسفه و کلام اسلامی

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی رشته فلسفه و کلام اسلامی

۱- مقدمه :

تعریف رشته

فلسفه در قرون اولیه اسلام از یونان ترجمه و وارد جهان اسلام شد و از دویست مساله تجاوز نمی‌کرد، اما فلاسفه و حکمای اسلامی مسایل فلسفی را به هفتصد مسأله رساندند. ایرانیان در پرتو مکتب تشیع بیش از سایر مذاهب به امر تعقل اهتمام ورزیدند و با الهام از قرآن کریم و روایات اهل بیت(ع) به فلسفه صبغه اسلامی دادند. پیدایش مکتب مشاء به نمایندگی ابن سینا و مکتب اشراق به نمایندگی سهروردی و مکتب حکمت متعالیه به نمایندگی صدرالمتهلین شیرازی نشانگر همت و تلاش ایرانیان مسلمان در ترویج و شکوفایی فلسفه است.

رشته فلسفه و کلام اسلامی، چنان که از نامش روشن است، از دو قلمرو اصلی تشکیل می‌شود، فلسفه اسلامی، و کلام اسلامی. کلام اسلامی، سنت دین شناسانه‌ای در کنار فلسفه اسلامی بوده است که در تبیین و دفاع عقلانی از آموزه‌های اصلی دین مبین اسلام شکل گرفته است، البته با مبانی و ارکانی غیر از مبانی و ارکان فلسفه اسلامی. فلسفه اسلامی به دنبال هستی شناسی عقلانی است. این هر دو سنت، به ویژه در ایران، سنتهای فکری پیوسته و بی انقطاعی بوده اند که بدون هیچ گسستی تا دوران معاصر استمرار یافته‌اند. پیش نیاز ضروری آموزش و پژوهش در این دو قلمرو تسلط کافی بر زبان عربی و منطق است. از متخصص این رشته انتظار می‌رود که قادر باشد آموزه‌های اصلی دین را تبیین و تحلیل عقلی کند و از آنها دفاعی عقلانی نماید. امروزه کلام جدید و فلسفه دین در غرب عهده دار چنین بحثهایی است. ظهور آرای دین شناسانه نوین و شبهات دینی جدید در اثر تعامل فکری با غرب، پویا سازی این رشته و بازنگری در آن را ضروری می‌سازد.

۲- هدف رشته

- تربیت محقق و متخصص در رشته‌ی فلسفه و کلام اسلامی به منظور رفع نیازهای فکری کشور
- گسترش مرزهای دانش در رشته‌ی مربوط؛
- زمینه سازی برای پرورش صاحب نظر برای مقاطع تحصیلی در زمینه‌ی فلسفه و کلام؛
- تعمیق اعتقادات دینی دانشجویان و نیز افزایش سطح آگاهی آنان به مسایل مربوط به حوزه دین شناسی در عصر جدید

۳- اهمیت و ضرورت

عرضه تبیین صحیح از دین و دفاع عقلانی از آن و ترسیم هستی شناسی عقلانی و تربیت دانشجویانی که بتوانند از عهده انجام این وظیفه برآیند.

۴- نقش و توانایی و شایستگی دانش‌آموختگان

دانش‌آموختگان این رشته می‌توانند بعنوان پژوهشگر رشته فلسفه و کلام اسلامی به فعالیت بپردازند و برای ادامه تحصیل در مقطع دکتری تواناییهای لازم را احراز نمایند. بعلاوه با توجه به جایگاه باورهای دینی در جامعه ما دانش‌آموختگان می‌توانند نقش فرهنگی تربیتی پررنگی در جامعه داشته باشند؛ می‌توانند به عنوان مشاور فرهنگی و دینی، معلم، و ... نقش ایفا کنند.

۵- تعداد و نوع واحدهای درسی

دروس تخصصی: ۲۰ واحد

دروس اختیاری: ۸ واحد

پایان نامه: ۴ واحد

دروس جبرانی: حداکثر ۱۲ واحد

فصل دوم

جدول عناوین و مشخصات دروس رشته فلسفه و کلام اسلامی

جدول ۱: جدول دروس کارشناسی ارشد رشته فلسفه و کلام اسلامی

ردیف	نوع واحد درسی	تعداد واحد
	تخصصی	۲۰
	اختیاری	۸
	پایان نامه	۴
جمع		۳۲

جدول ۲: دروس تخصصی کارشناسی ارشد رشته فلسفه و کلام اسلامی

ردیف	نام درس	تعداد واحد		تعداد ساعات		پیش نیاز یا هم نیاز
		نظری	عملی	نظری	عملی	
۱	فلسفه‌ی سینوی 1	۲		۳۲		ندارد
۲	فلسفه‌ی اشراق 1	۲		۳۲		ندارد
۳	فلسفه‌ی ملاصدرا: هستی شناسی	۲		۳۲		ندارد
۴	فلسفه‌ی ملاصدرا: خداشناسی	۲		۳۲		فلسفه‌ی ملاصدرا: هستی شناسی
۵	فلسفه‌ی ملاصدرا: علم و النفس و آخرت شناسی	۲		۳۲		فلسفه‌ی ملاصدرا: خداشناسی
۶	تاریخ علم کلام و فرق و نحل اسلامی	۲		۳۲		ندارد
۷	کلام امامیه ۱	۲		۳۲		ندارد
۸	کلام امامیه ۲	۲		۳۲		کلام امامیه ۱
۹	مسائل جدید کلامی	۲		۳۲		ندارد
۱۰	روش تحقیق پیشرفته	۲		۳۲		ندارد
جمع کل		۲۰		۳۲۰		

جدول ۳: دروس اختیاری کارشناسی ارشد رشته فلسفه و کلام اسلامی

ردیف	نام درس	تعداد واحد		تعداد ساعات		پیش نیاز یا هم نیاز
		نظری	عملی	نظری	عملی	
۱	فلسفه‌ی سینوی ۲	۲		۳۲		فلسفه‌ی سینوی ۱
۲	فلسفه‌ی اشراق ۲	۲		۳۲		فلسفه‌ی اشراق ۱
۳	منطق سینوی	۲		۳۲		
۴	فلسفه‌ی غرب ۱	۲		۳۲		
۵	فلسفه‌ی غرب ۲	۲		۳۲		فلسفه‌ی غرب ۱
۶	زبان تخصصی ۱	۲		۳۲		
۷	زبان تخصصی ۲	۲		۳۲		زبان تخصصی ۱
۸	فلسفه دین	۲		۳۲		
۹	منطق جدید	۲		۳۲		
۱۰	استنباط‌های فلسفی و کلامی از آیات و روایات	۲		۳۲		
۱۱	عرفان اسلامی	۲		۳۲		
۱۲	کلام معتزله و اشاعره	۲		۳۲		
۱۳	الهیات در نهج البلاغه	۲		۳۲		
جمع کل		۲۶		۴۱۶		

جدول ۴: دروس جبرانی کارشناسی ارشد رشته فلسفه و کلام اسلامی

ردیف	نام درس	تعداد واحد		تعداد ساعات		پیش نیاز یا هم نیاز
		نظری	عملی	نظری	عملی	
۱	منطق (۱)	۴		۶۴		
۲	منطق (۲)	۴		۶۴		
۳	حکمت متعالیه (۱)	۳		۴۸		منطق ۱ و ۲
۴	کلام اسلامی ۱	۴		۶۴		
جمع کل		۱۵				

شرایط اخذ دروس جبرانی:

- دانشجویان ورودی مقطع کارشناسی ارشد که مدرک کارشناسی شان غیر مرتبط است به تشخیص گروه موظف هستند که از بین دروس مندرج در جدول ۴، در مقطع کارشناسی حداکثر ۱۲ واحد را اخذ نمایند.

فصل سوم

ویژگیهای هر یک از دروس (هدف و سرفصل دروس)

فلسفه سینوی ۱

Avicenna's Philosophy 1

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی :- حل تمرین: دارد / ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: تخصصی	پیش نیاز: ندارد

هدف درس:

تبیین و تحلیل آراء ابن سینا در وجود شناسی و اثبات واجب الوجود بالذات و اوصاف آن

رئوس مطالب:

- تحلیل و تبیین قلمرو موجود در محسوس و نامحسوس
- علل ماهوی و علل وجودی
- برهان وجوب و امکان بر اثبات وجود خدا
- برهان توحید
- بساطت واجب الوجود
- عینیت وجود و ماهیت در واجب الوجود
- نفی جنس و فصل و حدّ و ضدّ از واجب الوجود
- علم خدا

روش ارزشیابی :

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	

بازدید :

منابع اصلی:

ابن سینا، ح(۱۳۸۳) الإشارات والتنبيهات مع الشرح لنصير الدين الطوسي، نشر البلاغه، قم.

ابن سینا، ح(۱۳۷۹) النجاه ، تصحيح مطهری، م، دانشگاه تهران، تهران.

منابع فرعی:

ابن سینا، ح(۱۹۸۱) الشفاء ، الإلهیات، تحقیق مدکور، قاهره.

بهشتی، اهستی و علل آن(۱۳۸۵) بوستان کتاب، قم.

حسن زاده آملی، ح(۱۳۸۶) شرح نمط چهارم اشارات، آیت اشراق، قم.

ذبیحی، م(۱۳۹۳) فلسفه مشاء، سمت، تهران.

مصطفوی، ح(۱۳۹۵) الهیات نجات، به کوشش کلباسی اشتری، ح، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران.

فلسفه‌ی اشراق ۱

Philosophy of illumination 1

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: دارد / ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: تخصصی	پیش نیاز: ندارد

هدف درس:

شناخت و تحلیل حکمت اشراق در هستی شناسی با توجه به اهم آراء شیخ اشراق

رئوس مطالب:

- تبیین منابع و روش حکمت اشراق
- اعتباریت وجود
- تشکیک در ماهیت
- تعریف و حقیقت نور
- تقسیم نور و ظلمت
- احکام کلی نور
- مراتب هستی (نور الانوار، نور اقرب، انوار قاهره طولیه، انوار قاهره متکافئه، عالم صور معلقه، انوار مدبره، عالم برازخ

روش ارزشیابی :

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	

بازدید :

دانشکده الهیات و معارف اهل بیت علیهم السلام
گروه فلسفه و کلام اسلامی

منابع اصلی:

شیخ اشراق (۱۳۷۵) مجموع مصنفات، تصحیح کرین، هف موسسه‌ی مطالعات فرهنگی، تهران.

یزدان پناه، ی (۱۳۸۹) حکمت اشراق، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه قم.

منابع فرعی :

ابراهیمی دینانی، غ (۱۳۷۵) شعاع اندیشه و شهود در فلسفه سهروردی، انتشارات حکمت، تهران.

ذبیحی، م (۱۳۹۲) فلسفه اشراق، سمت، تهران.

نوربخش، س (۱۳۹۲) ملاصدرا و سهروردی، هرمس، تهران.

فلسفه ملاصدرا: هستی شناسی

Mulla Sadra's Philosophy: Ontology

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی :- حل تمرین: دارد / ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: تخصصی	پیش نیاز: ندارد

هدف درس:

تبیین و تحلیل مباحث مربوط به وجود و امور عامه در فلسفه‌ی ملاصدرا

رئوس مطالب:

- موضوع فلسفه
- ملاک امور عامه
- اصالت وجود
- وجود رابط و مستقل
- وحدت و کثرت وجود
- تشکیک وجود
- وجود ذهنی
- علیت

روش ارزشیابی :

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	

منابع اصلی:

- ملاصدرا، م (۱۳۶۰)، الشواهد الربوبية، تصحيح و مقدمه ی آشتیانی، ج، مرکز الجامعی للنشر، مشهد .
ملاصدرا، م (۱۳۵۴)، المبدأ و المعاد، تصحيح و مقدمه ی آشتیانی، ج، انجمن حکمت و فلسفه ی ایران ، تهران.
ملاصدرا، م (۱۳۸۱)، المبدأ و المعاد، تصحيح و تحقیق ذبیحی ، م، بنیاد حکمت صدرا، تهران .

منابع فرعی:

- جوادی آملی، ع (۱۳۹۳) ریحیق مختوم، ۱۰ ج، تهیه و تنظیم پارسانیا، ح ، اسراء، قم.
مطهری، م (۱۳۶۲) شرح مبسوط منظومه ، حکمت، تهران.
ملاصدرا، م (۱۹۸۱)، الحکمه المتعالیه فی الأسفار الاربعه العقلیه، دار احیاء التراث ، بیروت .
ملاصدرا، م (۱۳۶۳) المشاعر ، طهوری ، تهران .
عبودیت، ع (۱۳۸۵) درآمدی به نظام حکمت صدرایی، ۳ ج، موسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی، تهران.
عبودیت، ع (۱۳۹۳) حکمت صدرایی به روایت علامه طباطبایی، موسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی، تهران.

فلسفه ملاصدرا: خدا شناسی

Mulla Sadra's Philosophy: Theology

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: دارد / ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: تخصصی	پیش نیاز: فلسفه ملاصدرا (هستی شناسی)

هدف درس:

تبیین و تحلیل مباحث مربوط به وجود شناسی و نیز ذات و صفات و افعال خدا در فلسفه ملاصدرا

رئوس مطالب:

- جعل
- حرکت و زمان
- اتحاد عاقل و معقول
- ادله اثبات خدا (صدیقین و غیر صدیقین)
- توحید و مراتب آن (ذاتی، صفاتی و ...)
- علم الهی و مراتب آن (عنایت، قدر و قضا)
- سایر صفات الهی (قدرات، اراده، کلام، ...)
- چگونگی صدور کثیر از واحد

روش ارزشیابی :

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	

بازدید :

دانشکده الهیات و معارف اهل بیت علیهم السلام
گروه فلسفه و کلام اسلامی

منابع اصلی:

ملاصدرا، م (۱۳۶۰) الشواهد الربوبیة، تصحیح و مقدمه‌ی آشتیانی، ج، مرکز الجامعی للنشر، مشهد.

ملاصدرا، م (۱۳۵۴) المبدأ و المعاد، تصحیح و مقدمه‌ی آشتیانی، ج، انجمن حکمت و فلسفه ی ایران، تهران.

ملاصدرا، م (۱۳۸۱)، المبدأ و المعاد، تصحیح و تحقیق ذبیحی، م، بنیاد حکمت صدرا، تهران .

منابع فرعی:

مطهری، م (۱۳۶۹) حرکت و زمان در فلسفه اسلامی، ج۴، حکمت، تهران.

حسن زاده آملی، ج (۱۳۶۲) دروس اتحاد عاقل به معقول، حکمت، تهران.

عبودیت، ع (۱۳۸۵) درآمدی به نظام حکمت صدرا، ج۳، موسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی، تهران.

عبودیت، ع (۱۳۸۹) اثبات وجود خدا به روش اصل موضوعی، موسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی، تهران.

عبودیت، ع و مصباح، م (۱۳۹۴) اثبات وجود خدا به روش اصل موضوعی، موسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی، تهران.

فلسفه ملاصدرا: علم النفس و آخرت شناسی

Mulla Sadra's Philosophy: Psychology and Eschatology

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: دارد / ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: تخصصی	پیش نیاز: فلسفه ملاصدرا: خداشناسی

هدف درس:

تبیین و تحلیل آراء ملاصدرا در باب نفس انسان و جاودانگی و فرجام او

رئوس مطالب:

- تعریف نفس
- اثبات وجود نفس
- اثبات تجرد و جوهریت نفس
- قوای نفس
- رابطه ی نفس و بدن
- جسمانیت حدوث و روحانیت بقای نفس
- بقای نفس
- ابطال تناسخ
- معاد روحانی
- معاد جسمانی

روش ارزشیابی :

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	

بازدید :

منابع اصلی:

- ملاصدرا، م (۱۳۶۰) الشواهد الربوبیة، تصحیح و مقدمه‌ی آشتیانی، ج، المرکز الجامعی للنشر، مشهد.
- ملاصدرا، م (۱۳۵۴) المبدأ و المعاد، تصحیح و مقدمه‌ی آشتیانی، ج، انجمن حکمت و فلسفه‌ی ایران، تهران.
- ملاصدرا، م (۱۳۸۱)، المبدأ و المعاد، تصحیح و تحقیق ذبیحی، م، بنیاد حکمت صدرا، تهران .

منابع فرعی:

- آشتیانی، ج (۱۳۵۹) معاد جسمانی، انجمن اسلامی حکمت و فلسفه ایران، تهران.
- ملاصدرا، م (۱۳۶۳) المشاعر، طهوری، تهران.
- ملاصدرا، م (۱۹۸۱) الحکمه المتعالیه فی الأسفار الاربعه العقلیه، دار احیاء التراث، بیروت.
- حسن زاده املی، ح (۱۳۶۱) دروس معرفت نفس، علمی فرهنگی، تهران.
- عبودیت، ع (۱۳۸۵) درآمدی به نظام حکمت صدرایی، ج۳، موسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی، تهران.
- فیاضی، غ (۱۳۹۳) علم النفس فلسفی، تحقیق یوسفی، م، موسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی، تهران.

تاریخ علم کلام و فرق و نحل اسلامی

History of Thology and Islamic Sects

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: حل تمرین : دارد / ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: تخصصی	پیش نیاز: ندارد

هدف درس:

شناخت مکاتب کلامی و تحلیل پیدایش فرق کلامی در جهان اسلام و آشنایی با پایه گذاران و نمایندگان نحله های کلامی

رئوس مطالب

- تحلیل تاریخی و بررسی عوامل موثر در پیدایش اندیشه های کلامی
- بررسی سیر تحول و تطور دانش کلام به لحاظ تاریخی، روش شناختی و ساختاری
- شناخت مکاتب و فرق کلامی و بنیان گذاران مکاتب مهم کلامی
- تحلیل و بررسی آراء و اندیشه های کلامی فرقه های مهم کلام

روش ارزشیابی :

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	

بازدید

منابع اصلی:

حلبی، ع (۱۳۷۳) تاریخ علم کلام در ایران و جهان اسلام، اساطیر، تهران.

اشعری، ا (۱۴۰۰ هـ ق) مقالات الاسلامیین و اختلاف المصلین، چاپ سوم، بهار النشر، بیروت.

منابع فرعی:

برنجکار، ر (۱۳۹۶) آشنایی با فرق و مذاهب اسلامی، طه، قم.

سبحانی، ج (۱۳۸۳)، فرهنگ عقاید و مذاهب اسلامی، موسسه تعلیماتی و تحقیقاتی امام صادق (ع)، قم.

شبلی نعمانی، م (۱۳۲۸)، تاریخ علم کلام، ترجمه فخر داعی گیلانی، م، چاپ رنگین تهران.

شهرستانی، م (۱۳۶۸) ق، ملل و نحل، چاپ اول، دارالسرور، بیروت.

ولفسن، ه (۱۳۶۸) فلسفه علم کلام، ترجمه آرام، ا، الهدی، تهران.

ربانی گلپایگانی، ع (۱۳۸۲)، درآمدی بر علم کلام، دارالفکر، قم.

کلام امامیه ۱

Theology of Imamiyah (1)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: حل تمرین: دارد / ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: تخصصی	پیش نیاز: ندارد

هدف درس:

تبیین و تحلیل شناخت خدا و اوصاف او بویژه صفت عدالت، حکمت و هدایت با توجه به مبانی و متون دینی با رویکرد کلامی در اندیشه متکلمان امامیه

رئوس مطالب:

- خداوند در کلام امامیه
- صفات الهی و اقسام آن در کلام امامیه
- تحلیل اهم صفات الهی از قبیل: علم، قدرت، اراده، تکلم، رویت، عدالت و حکمت
- تحلیل کلامی ارتباط خدا و انسان
- هدایت و نبوت

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	

بازدید:

منابع اصلی:

دانشکده الهیات و معارف اهل بیت علیهم السلام
گروه فلسفه و کلام اسلامی

حلی، ح (۱۴۰۷)، کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد تصحیح حسن زاده آملی، ح، نشر اسلامی، قم.

طوسی، ن (۱۴۰۷)، تجرید الاعتقاد، مکتب الاعلام الاسلامی، قم.

لاهیجی ع (بی تا) شوارق الالهام فی شرح تجرید الکلام، چاپ سنگی، چاپخانه مهدوی اصفهان.

منابع فرعی:

بحرانی، ا (۱۴۰۶) قواعد المرام فی علم الکلام تصحیح حسینی، ا، کتابخانه عمومی نجفی مرعشی، قم.

حلی، ح (۱۳۷۷) الباب الحادی عشر، فاضل مقداد، نوید اسلام، قم.

عبودیت، ع (۱۳۸۹) اثبات وجود خدا به روش اصل موضوعی، موسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی، تهران.

کلام امامیه ۲

Theology of Imamiyah (2)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: حل تمرین: دارد / ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: تخصصی	پیش نیاز: کلام امامیه ۱

هدف درس:

تبیین و تحلیل ولایت و حاکمیت الهی در مساله امامت و فرجام انسان با توجه به مبانی و متون دینی با رویکرد کلامی در اندیشه متکلمان امامیه

رئوس مطالب:

- تحلیل و شناخت مساله ولایت الهی و امامت در کلام امامیه
- ساحت امامت و ویژگیهای امام
- اختیارات امام و لزوم اطاعت از او
- امامت در عصر غیبت و مساله ولایت فقیه
- فرجام انسان و جاودانگی او در کلام امامیه با اشاره به مرگ و حیات پس از آن
- مباحث مهم کلامی در خصوص انسان

روش ارزشیابی :

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	

بازدید :

منابع اصلی:

دانشکده الهیات و معارف اهل بیت علیهم السلام
گروه فلسفه و کلام اسلامی

حلی ، ح (۱۴۰۷ق) ، کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد، تصحیح حسن زاده آملی، ح، نشر اسلامی، قم.
طوسی، ن (۱۴۰۷ق) ، تجرید الاعتقاد، مکتب الاعلام الاسلامی، تهران.
لاهیجی ع ، (بی تا) شوارق الالهام فی شرح تجرید الکلام، چاپ سنگی، چاپخانه مهدوی، اصفهان.

منابع فرعی:

بحرانی، ا (۱۴۰۶ق) قواعد المرام فی علم الکلام، تصحیح حسینی، ا، کتابخانه عمومی نجفی مرعشی، قم.
حلی ، ح (۱۳۷۷) الباب الحادی عشر ، شرح فاضل مقداد ، نوید اسلام ، قم.
مفید ، م (بی تا) ، اوایل المقالات فی المذاهب و المختارات ، مکتب مهدوی، قم.
قدردان قراملکی، م (۱۳۹۲) پاسخ به شبهات کلامی (امامت)، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، تهران.
شیروانی، ع (۱۳۹۴)، ترجمه و شرح کشف المراد، دارالقلم، قم.
جمعی از نویسندگان ، (۱۳۹۴) امامت پژوهی ، زیر نظریزدی مطلق، م، دانشگاه علوم اسلامی رضوی ، مشهد.

مسائل جدید کلامی

Modern Issues of Theology

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی :- حل تمرین: دارد / ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: تخصصی	پیش نیاز:

هدف درس :

تبیین و بررسی موضوعات و مسایل کلامی مدرن و رویکردهای نوین الهیاتی در دنیای جدید

رئوس مطالب

- تعریف دقیق علم کلام، کلام جدید، و فلسفه‌ی دین
- بیان موضوع، روش و غایت در کلام جدید و مباحث جدید کلامی
- تبیین معنای تجدد در کلام جدید
- مسئله‌ی شر
- وحی نبوی و بررسی نظرات متفکران در باب وحی
- تجربه‌ی دینی
- انتظار بشر از دین یا انتظار دین از بشر
- نقد و بررسی نظریه‌ی صراط‌های مستقیم
- معنای زندگی
- زبان دین (معناداری و معنا شناختی آن)

روش ارزشیابی :

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	

بازدید :

منابع اصلی:

پیترسون، م (۱۳۷۶) عقل و اعتقاد دینی، ترجمه‌ی سلطانی، ا و نراقی، ا، طرح نو، تهران.
یوسفیان، ح (۱۳۹۱) کلام جدید، سمت، تهران.
صادقی، ه (۱۳۸۳) در آمدی بر کلام جدید، طه، قم.

منابع فرعی:

محمدرضایی، م و دیگران (۱۳۸۸) جستارهایی در کلام جدید، سمت، تهران.
علیزمانی، ا (۱۳۸۷) سخن گفتن از خدا، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، تهران.
باربور، ا (۱۳۷۶) علم و دین، ترجمه‌ی خرمشاهی، نشر دانشگاهی، تهران.
سروش، ع (۱۳۷۷)، صراط‌های مستقیم، موسسه فرهنگی صراط، تهران.
هیگ، ج (۱۳۷۶) فلسفه دین، ترجمه سالکی، ب، بین المللی، تهران.
قراملکی، ا (۱۳۷۸) هندسه معرفتی کلام جدید، موسسه فرهنگی، تهران.
احمدی، م (۱۳۸۵) انتظار بشر از دین، پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، تهران.

روش تحقیق پیشرفته

Advanced Research Methodology

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: حل تمرین: دارد / ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: تخصصی	پیش نیاز: ندارد

هدف درس :

شناخت مکاتب روش شناسی و روش تحقیق به ویژه در حوزه مباحث فلسفی و کلامی
رئوس مطالب :

- کلیات : اهمیت روش شناسی ، معرفی مکاتب روش شناسی(شامل روش علم سنتی، پوزیتیویسم منطقی و روش های استقرایی، ابطال گرایی، کارل پوپر، نظریات ساختاری کوهن و لاکاتوش، بر ضد روش فایراند) و روش شناسی حکیمان مسلمان بالاخص صدرالمتهلین
- اهمیت مسأله محوری در تحقیق
- چگونگی انتخاب و بیان مسأله تحقیق
- تدوین فرضیه، تعریف و نقش فرضیه، ویژگی های یک فرضیه خوب
- ویژگیهای اطلاعات شایسته
- چگونگی فیش برداری و طبقه بندی اطلاعات
- آشنایی با روشهای تحقیق رایج در مطالعات دینی (روش منطقی تحلیلی، روش تفسیری (هرمنوتیکی و سمانتیکی) روش تاریخی، روش تطبیقی، روش پدیدار شناختی، روش اگزیستانسیالیستی، روش میان رشته ای)
- تنظیم و تدوین گزارش تحقیق
- روش های ارجاع دهی (بیان روش APA با تمام جزئیات)
- شیوه دفاع از پایان نامه تحصیلی
- تهیه و تنظیم طرح پیشنهادی (پروپوزال نویسی، چگونگی مقاله نویسی و شرکت در کنفرانس ها)

روش ارزشیابی :

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	

بازدید :

منابع اصلی:

فرامرز قراملکی ، ا (۱۳۸۶)، روش شناسی مطالعات علوم انسانی، دانشگاه علوم اسلامی رضوی ، مشهد.

فرامرز قراملکی ، ا (۱۳۸۳)، اصول و فنون پژوهش در گستره دین پژوهی، بوستان کتاب ، قم.

فرامرز قراملکی ، ا (۱۳۹۵) روش شناسی مطالعات دینی (تحریری نو)، مشهد، دانشگاه علوم اسلامی رضوی.

منابع فرعی:

فرامرز قراملکی ، ا و شالباف، ع (۱۳۸۶)، تدوین پایان نامه، شیوه‌ها و مهارت‌ها، قم، مرکز مدیریت حوزه علمیه قم

نادری، ع و سیف نراقی، م (۱۳۷۴)، روشهای تحقیق و چگونگی آن در علوم انسانی، نشر بدر، تهران.

نادری، ع و سیف نراقی، م (۱۳۹۷)، راهنمای عملی فراهم سازی طرح تحقیقاتی، نشر روان، تهران.

فلیک، (۱۳۸۲) درآمدی بر پژوهشهای کیفی در علوم انسانی ، ترجمه جمشیدیان، ع و دیگران ، چاپ اول ، سما ، قم .

عاشور پور چمندانی، ر، (۱۳۹۲) تحلیل و تبیین روش‌شناسی صدر المتألهین در استفاده از آیات و روایات، بنیاد حکمت

صدرا، تهران

حافظ نیا ، م (۱۳۸۲) ، مقدمه ای بر روش تحقیق در علوم انسانی ، ا سمت ، تهران.

فلسفه‌ی سینوی ۲

Avicenna's Philosophy 2

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:- حل تمرین: دارد / ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیش نیاز: فلسفه‌ی سینوی ۱

هدف درس:

تبیین و تحلیل آراء ابن سینا در خصوص فعل خداوند(صنع و ابداع)و مجردات(عقل،نفس،واجب بالذات)

رئوس مطالب :

- ملاک نیاز مندی معلول به علت
- مسبوق بودن حادثات به ماده و زمان
- حدوث ذاتی ممکنات
- جایز نبودن تخلف معلول از علت تامه
- امتناع ترجیح بلا مرجح
- قاعده الواحد
- دلایل تجرد قوه عاقله و بقاء نفس پس از مرگ
- اتحاد عاقل و معقول
- علم الهی
- علم خدا به جزئیات و و بحث عنایت الهی
- کیفیت دخول شر در قضای الهی
- قضا و قدر و کیفر و پاداش

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	

بازدید :

منابع اصلی:

ابن سینا (۱۳۸۳) الإشارات و التنبیهات، مع الشرح لنصیر الدین الطوسی ، نشر البلاغه، قم.

ابن سینا(۱۳۷۹) النجاه، تصحیح مطهری، م، دانشگاه تهران، تهران.

بهشتی،(۱۳۸۵)صنع و ابداع، شرح نمط پنجم الاشارات و التنبیهات، بوستان کتاب، قم.

منابع فرعی:

بهشتی،(۱۳۷۵)تجريد، شرح نمط هفتم الاشارات و التنبیهات، بوستان کتاب، قم.

حسن زاده آملی،ح (۱۳۹۴) دروس شرح اشارت و تنبیهات (نمط پنجم: فی الصنع والابداع)، آیت اشراق، قم.

حسن زاده آملی،ح (۱۳۹۴)دروس شرح اشارت و تنبیهات(نمط سوم : فی النفس)، به کوشش فاضل، ج ، آیت اشراق، قم.

داوودی،ع(۱۳۷۸)عقل در حکمت مشاء، حکمت، تهران.

مصطفوی،ح(۱۳۹۵)شرح الهیات نجات، به کوشش کلباسی اشتری،ح، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران.

فلسفه اشراق ۲

Philosophy of illumination 2

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:- حل تمرین: دارد / ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیش نیاز: فلسفه اشراق ۱

هدف درس :

تبیین و تحلیل آراء سهروردی در خصوص خداشناسی، معاد شناسی و علم النفس اشراقی

رئوس مطالب :

- اثبات نور الانوار
- قاعده‌ی الواحد و صادر اوّل
- ربط واحد به کثیر: گزارش و سنجش نظریه‌ی مشائیان
- نظام قهر و مهر: تبیین اشراقی از ربط واحد به کثیر
- علم در نظر شیخ اشراق و نظریه‌ی اشراقی در باب علم الهی
- علم النفس اشراقی
- قاعده‌ی امکان اشرف
- معاد و تناسخ از دیدگاه شیخ اشراق

روش ارزشیابی :

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	

بازدید :

منابع اصلی:

شیخ اشراق (۱۳۷۵) مجموع مصنفات، به تصحیح کرین، هف موسسه‌ی مطالعات فرهنگی، تهران.

یزدان پناه، ی (۱۳۸۹) حکمت اشراق، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، قم.

منابع فرعی:

ابراهیمی دینانی، غ (۱۳۷۵) شعاع اندیشه و شهود در فلسفه سهروردی، حکمت، تهران.

منطق سینوی

Avicenna's Logic

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:- حل تمرین: دارد / ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیش نیاز: ندارد

هدف درس:

تبیین و تحلیل مهمترین مباحث منطق سینوی

رئوس مطالب:

- مدخل
- کلیات خمس
- قضایا
- قیاس
- منطق موجّهات
- برهان
- مغالطه

روش ارزشیابی :

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	

بازدید :

دانشکده الهیات و معارف اهل بیت علیهم السلام
گروه فلسفه و کلام اسلامی

منابع اصلی:

ابن سینا (۱۳۸۳) الإشارات والتنبيهات ، مع الشرح لنصير الدين الطوسي ، نشر البلاغه، قم.

ابن سینا (۱۹۸۱) الشفاء، المنطق، تحقیق مدکور، قاهره.

منابع فرعی:

ابن سینا (۱۳۹۷) المختصر الاوسط فی المنطق، یوسف ثانی، م، انجمن حکمت و فلسفه ایران، تهران.

موحد، ض (۱۳۹۴) تاملاتی در منطق ابن سینا و سهروردی، هرمس، تهران.

فلسفه غرب ۱

Western Philosophy 1

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: دارد / ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیش نیاز: ندارد

هدف درس:

تحلیل و تبیین مکاتب و جریان‌های فلسفی معاصر در غرب

رئوس مطالب

- ماهیت و ویژگی‌های فلسفه تحلیلی
- اتمیسم منطقی
- پوزیتیویسم منطقی
- آراء ویتگنشتاین متقدم
- فلسفه زبان، چرخش زبانی و مسأله معنا (ویتگنشتاین متأخر و ...)
- فلسفه کوانین (تمایز تحلیلی - ترکیبی، ...)
- اگزیستانسیالیسم (کی‌یر کگارد، سارتر، ...)
- فلسفه هایدگر (مسأله وجود و ...)
- پدیدارشناسی (هوسرل و ...)

روش ارزشیابی :

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	

بازدید :

منابع اصلی:

اورام، ا (۱۳۹۲) فلسفه تحلیلی در قرن بیستم، ترجمه فاطمی، ف، نشر مرکز، تهران.

کرنی، ر. () تاریخ فلسفه غرب (راتلیج): فلسفه قاره‌ای در قرن بیستم، ج ۸، ترجمه خدادادی، م، حکمت، تهران.

منابع فرعی:

رشیدیان، ع. (۱۳۹۴) هوسرل در متن آثارش، نشر نی، تهران.

روژه ورنو - ژان وال (۱۳۸۷) پدیدارشناسی و فلسفه‌های هست بودن، ترجمه مهدوی، ی، خوارزمی، تهران.

ژان لاکوست (۱۳۷۴) فلسفه در قرن بیستم، ترجمه داوری اردکانی، ر، سمت، تهران.

شنکر، اس. جی (۱۳۹۲)، تاریخ فلسفه غرب (راتلیج): فلسفه علم، منطق و ریاضیات در قرن بیستم، ج ۹، ترجمه حقیری، حکمت، تهران.

کاپلستون، ف (۱۳۹۰) تاریخ فلسفه: از فیخته تا نیچه، ترجمه آشوری، د، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران.

کنفیلد، ج. (۱۳۹۲) تاریخ فلسفه غرب (راتلیج): فلسفه معنا، معرفت و ارزش در قرن بیستم، ج ۱۰، حکمت، تهران.

کی یر کگارد (۱۳۷۸) ترس و لرز، ترجمه رشیدیان، ع، نشر نی، تهران.

نقیب زاده جلالی (۱۳۹۰) نگاهی به نگرش‌های فلسفی سده بیستم، کتابخانه طهوری، تهران.

فلسفه غرب ۲

Western Philosophy 2

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: دارد / ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیش نیاز: فلسفه غرب ۱

هدف:

آشنایی با مسائل فلسفی معاصر در غرب (مروری بر مسائل کلان در حوزه‌های فلسفه ذهن، معرفت‌شناسی و متافیزیک یا یکی از این حوزه‌ها)

رئوس مطالب

- مساله ذهن: چیستی ذهن و حالات ذهنی (دوگانه‌گرایی، اینهمانی، رفتارگرایی، ...)
- رابطه ذهن و بدن
- نظریه محاسباتی ذهن
- مساله شناخت: نظریات مربوط به صدق (مطابقت، انسجام، عمل‌گرایانه، ...)
- نظریات مربوط به توجیه (میناگروی، انسجام‌گروی، ...)
- استدلال‌های پسینی و استدلال‌های پیشینی
- متافیزیک: رابطه علم و متافیزیک
- ضرورت و امکان
- نظریات جدید علیت
- مساله فضا- زمان

روش ارزشیابی :

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+		+	

منابع اصلی:

انتونی، آ. (۱۳۸۸) درآمدی بر فلسفه معاصر غرب، ترجمه واله، ح.، گام نو، تهران.

مامفورد، ا. (۱۳۹۷) متافیزیک، ترجمه یوسفی، م.، ققنوس، تهران.

منابع فرعی:

ریونز کرافت، ا. (۱۳۸۷) فلسفه ذهن: یک راهنمای مقدماتی، ترجمه شیخ‌رضایی، ح.، صراط، تهران.

ژان وال (۱۳۸۰) بحث در مابعدالطبیعه، ترجمه مهدوی، ی.، خوارزمی، تهران.

شمس، م. (۱۳۸۷) آشنایی با معرفت‌شناسی، طرح نو، تهران.

فیومرتون، ر. (۱۳۹۰) معرفت‌شناسی، ترجمه پیکانی، ج.، حکمت، تهران.

زبان تخصصی ۱

Professional English 1

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی :- حل تمرین: دارد / ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین :
نوع درس: اختیاری	پیش نیاز: ندارد

هدف درس: درک مطلب و تبیین و تحلیل متون انگلیسی در فلسفه و کلام اسلامی

رئوس مطالب:

- مکتب مشاء و شخصیت‌های اصلی آن (کندی، فارابی، ابن سینا، بهمنیار)
 - مکتب اشراق و شخصیت‌های اصلی (شیخ اشراق، شهرزوری)
 - حکمت متعالیه و شخصیت‌های اصلی (ملاصدرا، سبزواری، زنوزی، فیض کاشانی، فیاض، علامه طباطبایی)
 - مهمترین جریان‌های کلامی در جهان اسلام (معتزله، شیعه و اشاعره) و تاثیرگذارترین شخصیت های آن
- منطق در جهان اسلام
- وجود شناسی مشائی، اشراقی و حکمت متعالیه
 - علیت و تجلی
 - خلق و ابداع

روش ارزشیابی :

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	

منابع اصلی

Routledge Encyclopedia of philosophy, Edward Craig(ed.), London Routledge.

Online Stanford Encyclopedia of philosophy:

<http://plato.stanford.edu/info.html>

-) Cambridge History of Later Greek and Early Medieval philosophy, ۱۹۷۰ Armstrong, A (ed.) (Cambridge.
-) Knowing the Unknowable God: Ibn Sina, Maimondes, Aquinas, Notre Dame. ۱۹۸۶ Burrell, D. (
-) An Introduction to Medieval philosophy, Cambridge. ۱۹۸۵ Leaman, O (

منابع فرعی:

Encyclopedia of philosophy, Donald M. Borchert (ed.), New york: McMillan.

-) A History of Islamic philosophy, New York. ۱۹۸۳ Fakhry, M (
-) Al-Farabi's Philosophy of Plato and Aristotle, Ithaca. ۱۹۶۹ Mahdi, M. (
-) Islamic Theological Philosophy, Albany ۱۹۷۹ Morewedge, P (ed.) (

زبان تخصصی ۲

Professional English 2

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: دارد / ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیش نیاز: ندارد

هدف درس:

درک مطلب و تبیین و تحلیل متون انگلیسی در فلسفه و کلام اسلامی

رئوس مطالب

- اقسام فاعلیت (بالقصد، بالعیاه، بالرضا، بالتجلی)
- فلسفه سیاسی در جهان اسلام
- عرفان و فلسفه
- معاد شناسی
- علم النفس
- براهین اثبات وجود خدا و صفات خدا در هر یک از مکاتب کلامی و فلسفی
- فرشته شناسی (عقول عشره، عقول طولی و عرضی، مجردات مثالی، عقل فعال)
- جسم شناسی
- حرکت و زمان

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	

بازدید: ندارد

Routledge Encyclopedia of philosophy, Edward Craig(ed.), London Routledge.

Online Stanford Encyclopedia of philosophy:

<http://plato.stanford.edu/info.html>

Armstrong, A (ed.) (1970). Cambridge History of Later Greek and Early Medieval philosophy, Cambridge.

Burrell, D. (1986). Knowing the Unknowable God: Ibn Sina, Maimondes, Aquinas, Notre Dame.

Leaman, O (1985). An Introduction to Medieval philosophy, Cambridge.

منابع فرعی:

Encyclopedia of philosophy, Donald M. Borchert (ed.), New york: McMillan.

Fakhry, M (1983) A History of Islamic philosophy, New York.

Mahdi, M. (1969). Al-Farabi's Philosophy of Plato and Aristotle, Ithaca.

Morewedge, P (ed.) (1979). Islamic Theological Philosophy, Albany.

فلسفه دین

The Philosophy of Religion

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: حل تمرین: دارد / ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیش نیاز: ندارد

هدف درس:

تبیین، تحلیل و بررسی اهم مباحث فلسفه دین

رئوس مطالب :

- تعریف فلسفه دین و تفاوت آن با دانشهای هم خانواده خود مثل کلام جدید و معرفت شناسی دینی
- تعریف دین، ویژگیهای مقوم ادیان، تقسیم بندی ادیان، بررسی نظرات در مورد خاستگاه و منشا دین
- سیر تطور مفهوم خدا
- رابطه عقل و اعتقادات دینی
- بررسی ادله اثبات و انکار خداوند (ادله خدا باوری و خدا ناپاوری)
- ملاکهای ارزیابی معارف دینی
- زبان دین و رویکردهای مختلف به آن - ملاک معناداری گزاره های دینی
- هرمنوتیک و معنا شناسی
- اثبات پذیری یا ابطال پذیری گزاره های دینی

روش ارزشیابی :

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	

بازدید :

منابع اصلی:

جان هیک (۱۳۷۲)، فلسفه دین، ترجمه راد، ب، نشر مهدی، تهران.
پترسون، م و (۱۳۷۷) عقل و اعتقادات دینی، ترجمه نراقی، ا، و سلطانی، ا، طرح نو، تهران.
چارلز، ت (۱۳۸۲)، فلسفه دین در قرن بیستم، ترجمه رحمتی، ا، دفتر پژوهش و نشر سهروردی، تهران.

منابع فرعی:

باربور، ا (۱۳۶۲)، علم و دین ترجمه خرمشاهی، ب، مرکز نشر دانشگاهی، تهران.
پیلین، د (۱۳۸۳)، مبانی فلسفه دینی (ترجمه گروه مترجمان) بوستان کتاب، قم.
پلانتینگا، ا (۱۳۸۰) جستارهایی در فلسفه دین، ترجمه فتحی زاده، م، اشراق، قم.
فناپی، ا (۱۳۷۵) درامدی بر فلسفه دین و کلام جدید اشراق، تهران.
الیاده، م (۱۳۸۹) دین پژوهی، ترجمه خرمشاهی، ب، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران.
ژیلسون، ا (۱۳۷۵) خدا در فلسفه، ترجمه پازوکی، ش، حقیقت، تهران.
حسن زاده، ص و آیت اللهی، ح (۱۳۸۷) سیر و تطور مفهوم خدا از دکارت تا نیچه، علم، تهران.

منطق جدید

Modern Logic

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: دارد / ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیش نیاز: ندارد

هدف درس:

تبیین قواعد منطقی و نظام استنتاج منطقی جدید

رئوس مطالب:

- وجوه تمایز منطق سنتی و جدید در دو قلمرو:
- گزاره ها و تحلیل آنها
- قواعد و نظام استنتاج
- منطق گزاره ها در نظام منطق جدید:
- تبیین قواعد دهگانه در سیستم لمون
- چگونگی استنتاج بر اساس قواعد دهگانه
- منطق محمولات در منطق جدید:
- تبیین قواعد چهارگانه در سیستم لمون
- بررسی چالشهای منطق محمولات با منطق سنتی
- چگونگی استنتاج در منطق محمولات
- استنتاج به روش مکانیکی در مقایسه با روش استنتاج طبیعی
- معنای منطقی گزاره ها و تفکیک آن از معنای طبیعی
- معادلات یا متلازمات منطقی و چگونگی اثبات آنها
- استنتاج با روش جدول ارزش

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	

منابع اصلی:

موحد، ض (۱۳۸۳) درآمدی به منطق جدید، علمی و فرهنگی، تهران.

نبوی، ل (۱۳۸۴) مبانی منطق جدید، سمت، تهران.

منابع فرعی:

تیدمن، پ و کهن، ه (۱۳۹۱) درآمدی نو به منطق نمادین: منطق جمله‌ها، ترجمه رضا اکبری، دانشگاه امام صادق، تهران .

تیدمن، پ و کهن، ه (۱۳۹۱) درآمدی نو به منطق نمادین: منطق محمول‌ها، ترجمه رضا اکبری، دانشگاه امام صادق، تهران .

حاج حسینی، م (۱۳۸۱) آشنایی با منطق گزاره‌ها، نقش مانا، اصفهان.

استنباطهای فلسفی و کلامی از آیات و روایات

The Philosophical and Theological Inferences of Quran and Hadith

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: حل تمرین: دارد / ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیش نیاز: ندارد

هدف درس :

شناخت و بررسی روش استنباط و کاربرد فلسفه و کلام در فهم قرآن و حدیث

رئوس مطالب :

- عقل و تفکر عقلانی در کتاب و سنت از دیدگاه متکلمان و فلسفه
- جایگاه حکمت در قرآن و احادیث، هرمنوتیک و تفسیر، شناخت روش‌های تفسیری (روایی - اجتهادی - فلسفی - عرفانی)
- هستی‌شناسی قرآن و دیدگاه‌های کلامی و فلسفی
- بررسی و تحلیل اهم مسائل کلامی فلسفی
- حد معرفت انسان در شناخت خداوند (بررسی نظرات کلامی و فلسفی)
- حقیقت علم (بررسی نظرات کلامی و فلسفی)
- امکان رویت خداوند (بررسی نظرات کلامی و فلسفی و عرفانی)
- قرآن و جایگاه انسان کامل

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	

بازدید :

منابع اصلی:

- ملاصدرا، م (۱۳۶۰)، تفسیر القرآن کریم، تحقیق خواجوی، م، بیدار، تهران .
ملاصدرا، م (۱۳۷۰) شرح اصول کافی؛ تحقیق خواجوی، م، موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، تهران .
ملاصدرا، م (۱۳۶۰) اسرار الایات، تصحیح خواجوی، م، انجمن حکمت و فلسفه ایران، تهران.

منابع فرعی:

- ابراهیمی دینانی، غ (۱۳۷۵) اسماء و صفات حق تبارک و تعالی، اهل قلم، تهران.
جوادی آملی، ع (۱۳۸۳)، توحید در قرآن کریم، اسراء، قم.
شیخ صدوق، م (۱۳۷۵)، التوحید، تصحیح حسینی تهرانی، هج جامعه المدرسین، قم .
طباطبائی، م (۱۳۷۲) میزان فی تفسیر القرآن، دارالکتاب الاسلامیه، تهران.
کلینی، م (۱۳۹۰) اصول کافی، قائم آل محمد، قم.

عرفان اسلامی

Islamic Mysticism

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: حل تمرین: دارد / ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیش نیاز: ندارد

هدف درس:

شناخت تحلیلی مباحث اصلی عرفان اسلامی با تکیه بر متون عرفانی

رئوس مطالب:

- اشاره اجمالی به مباحث فلسفه عرفان

- خدا شناسی عرفان نظری

- جهان شناسی عرفان نظری

- انسان شناسی عرفان نظری

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	

بازدید:

ابن عربی (۱۳۷۵) فصوص الحکم، شرح قیصری رومی با مقدمه آشتیانی، ج، علمی و فرهنگی، تهران .

آشتیانی، ج (۱۳۷۰)، شرح مقدمه قیصری بر فصوص الحکم، بوستان کتاب قم .

منابع فرعی:

آملی، س (۱۳۶۷)، نص النصوص فی شرح فصوص الحکیم، تصحیح کرین، هف و عثمان یحیی، توس، تهران .

شمس الدین، م (۱۳۷۱)، شرح گلشن راز، مقدمه و تصحیح بزرگر خالقی، م و کرباسی، ع، زوآره، تهران .

یزدان پناه، ی (۱۳۸۹)، مبانی و اصول عرفانی نظری، موسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی (ره)، قم.

دهباشی، م و میر باقری فرد، ع (۱۳۹۳) تاریخ تصوف، ج۲، سمت، تهران.

کلام معتزله و اشاعره

Theology of Mutazilah and Ashairah

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: حل تمرین: دارد / ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیش نیاز: ندارد

هدف درس :

تحلیل مبانی و اصول فکری و کلام معتزله و اشاعره و شناخت اهم اندیشه‌های کلامی متکلمان معتزلی و اشعری

رئوس مطالب :

- تعالیم اصلی معتزله: توحید، صفات الهی، منزله بین المنزلتین، وعده و وعید، امر به معروف و نهی از منکر
- شاخه های اصلی کلامی در معتزله و طبقات و مشاهیر آنان
- آراء مهمترین متکلمان معتزلی
- آراء خاص برخی معتزله
- تعالیم کلامی اشاعره
- طبقات و مشاهیر اشاعره
- روش اشاعره (تقلید، مناظره، جدل) و تفاوت اشاعره متقدم و متاخر (گرایشهای فلسفی و ضد فلسفی)

روش ارزشیابی :

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	

بازدید :

منابع اصلی:

شیخ الاسلامی، ا (۱۳۷۸) سیری اجمالی در اندیشه های کلامی معتزله و اشاعره، تهران: سمت.

صبحی، ا. م. (۱۹۸۵م) فی علم الکلام، ج ۱، المعتزله، بیروت: دارالنهضة العربیه.

صبحی، ا. م. (۱۹۸۵م) فی علم الکلام، ج ۲، اشاعره، بیروت: دارالنهضة العربیه.

منابع فرعی:

سبحانی، ج (۱۳۸۳)، فرهنگ عقاید و مذاهب اسلامی، موسسه تعلیماتی و تحقیقاتی امام صادق (ع)، قم .

مکدرمت، م (۱۳۸۶) کتاب الفائق فی اصول الدین ، موسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران و موسسه مطالعات اسلامی دانشگاه آزاد برلین، آلمان.

مکدرمت، م (۱۳۷۱)، نظریات علم الکلام عند الشیخ المفید ، مجمع البحوث الاسلامیه، مشهد.

برنجکار، ر (۱۳۹۶). آشنایی با فرق و مذاهب کلامی، قم: طه.

صابری، ح (۱۳۸۷). تاریخ فرق اسلامی، ج ۱، تهران: سمت.

الهیات در نهج البلاغه

Theology in the Nahj al-Balaghah

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: حل تمرین: دارد / ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیش نیاز: ندارد

هدف درس:

بررسی و تحلیل مباحث خداشناسی و معاد از دیدگاه امام علی (ع)

رئوس مطالب:

- مباحث خداشناسی در نهج البلاغه (اثبات خدا، صفات ...)

- الهیات طبیعی

- الهیات فلسفی

- الهیات تجربی (شهودی)

- انسان شناسی در نهج البلاغه

- معاد در نهج البلاغه

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	

بازدید:

منابع اصلی:

- نهج البلاغه.

- ابن ابی الحدید (۱۳۷۹)، شرح نهج البلاغه، تحقیق ابراهیم، م، دارالکتب العلمیه، تهران.

منابع فرعی:

ابن میثم بحرانی، ک (۱۳۷۵) شرح نهج البلاغه، بنیاد پژوهشهای اسلامی آستان قدس رضوی، مشهد.

جعفری، م (۱۳۵۹)، ترجمه و تفسیر نهج البلاغه، فرهنگ اسلامی، تهران.

دشتی، م (۱۳۶۷)، شناخت نهج البلاغه، چاپ مهر، قم.

طباطبایی، م (۱۳۸۸) علی و فلسفه الهی، ترجمه علوی، جامعه مدرسین، قم.

مکارم، ن (۱۳۷۵)، پیام امام (شرح نهج البلاغه)، دارالکتب الاسلامیه، قم.

مطهری، م (۱۳۷۹) سیری در نهج البلاغه، صدرا، تهران.

نواب لاهیجانی، م (۱۳۷۹)، شرح نهج البلاغه، تصحیح جعفری، م و نیری، م، میراث مکتوب، تهران.

علت بازنگری برنامه درسی :

نظربه ادغام دو گرایش کارشناسی ارشد فلسفه اسلامی و کلام اسلامی در گرایش واحد به نام فلسفه و کلام اسلامی و عدم لحاظ دروس مربوط به کلام در این گرایش ، گروه فلسفه و کلام به بازنگری برنامه مصوب وزارت علوم پرداخت . برنامه جدید ، بازنگری برنامه مصوب وزارت علوم ، مصوب جلسه ۹۲ مورخ ۹۵/۱۱/۲۴ کمیسیون برنامه ریزی آموزش عالی است و از زمان ابلاغ لازم الاجرا خواهد بود.

۱- جدول تطبیقی دروس تخصصی

توضیحات	دروس جدید		دروس قدیم					
	تعداد واحد		نام درس	تعداد واحد		شماره درس	نام درس	ردیف
	نظری	عملی		نظری	عملی			
بدون تغییر	۲		فلسفه‌ی ملاصدرا : هستی شناسی	۲			فلسفه‌ی ملاصدرا : هستی شناسی	۱
بدون تغییر	۲		فلسفه‌ی ملاصدرا : خدا شناسی	۲			فلسفه‌ی ملاصدرا : خدا شناسی	۲
بدون تغییر	۲		فلسفه‌ی ملاصدرا : علم و النفس و آخرت شناسی	۲			فلسفه‌ی ملاصدرا : علم و النفس و آخرت شناسی	۳
بدون تغییر	۲		فلسفه‌ی سینوی ۱	۲			فلسفه‌ی سینوی ۱	۴
بدون تغییر	۲		فلسفه‌ی اشراق ۱	۲			فلسفه‌ی اشراق ۱	۵
به دروس اختیاری منتقل شد				۲			منطق سینوی	۶
به دروس اختیاری منتقل شد				۲			فلسفه‌ی غرب ۱	۷
بدون تغییر	۲		مسائل جدید کلامی	۲			مسائل جدید کلامی	۸
به دروس اختیاری منتقل شد				۲			زبان تخصصی ۱	۹
بعنوان درس تخصصی تعریف شد	۲		روش تحقیق پیشرفته					۱۰
بعنوان درس تخصصی تعریف شد	۲		تاریخ علم کلام و فرق و نحل اسلامی					۱۱
بعنوان درس تخصصی تعریف شد	۲		کلام امامیه ۱					۱۲
بعنوان درس تخصصی تعریف شد	۲		کلام امامیه ۲					۱۳

به دروس اختیاری منتقل شد					۲		فلسفه‌ی سینیوی ۲	۱۴
به دروس اختیاری منتقل شد					۲		فلسفه‌ی اشراق ۲	۱۵
به دروس اختیاری منتقل شد					۲		فلسفه غرب ۲	۱۶
به دروس اختیاری منتقل شد					۲		زبان تخصصی ۲	۱۷
به دروس اختیاری منتقل شد					۲		منطق جدید	۱۸

۲- جدول تطبیقی دروس اختیاری

توضیحات	دروس جدید		دروس قدیم					
	تعداد واحد		نام درس	تعداد واحد		شماره درس	نام درس	ردیف
	عملی	نظری		عملی	نظری			
انتقال یافته از دروس تخصصی		۲	فلسفه‌ی سینوی ۲					
انتقال یافته از دروس تخصصی		۲	فلسفه‌ی اشراق ۲					
انتقال یافته از دروس تخصصی		۲	منطق جدید					
انتقال یافته از دروس تخصصی		۲	فلسفه‌ی غرب ۲					
انتقال یافته از دروس تخصصی		۲	زبان تخصصی ۲					
بعنوان درس اختیاری تعریف شد.		۲	فلسفه دین					
بعنوان درس اختیاری تعریف شد.		۲	استنباطهای فلسفی و کلامی از آیات و روایات					
بعنوان درس اختیاری تعریف شد.		۲	عرفان اسلامی					
بعنوان درس اختیاری تعریف شد.		۲	کلام معتزله و اشاعره					
انتقال یافته از دروس تخصصی		۲	زبان تخصصی ۱					
انتقال یافته از دروس تخصصی		۲	فلسفه غرب ۱					
انتقال یافته از دروس تخصصی		۲	منطق سینوی					
بعنوان درس اختیاری تعریف شد		۲	الهیات در نهج البلاغه					

